

Vyjádření školitelky Mgr. Lucie Lukešové, Ph.D., k průběhu studia a k disertační práci

Mgr. Bc. Adriana Jana Zasiny

Korpusový přístup ve výuce češtiny jako cizího jazyka

předkládané v akad. roce 2018/2019 na Ústavu Českého národního korpusu

Doktorand Mgr. Bc. Adrian Jan Zasina nastoupil do doktorského studia oboru Matematická lingvistika v akademickém roce 2014/2015 pod vedením školitelky Dr. Anny Čermákové. V roce 2017 však Dr. Čermáková odjela na dvouletý zahraniční grant a muselo proto dojít nejen ke změně školitele, ale i původního tématu, které bylo úzce navázáno na expertizu školitelky. Vzhledem k dlouhodobému doktorandovu zájmu o korpusový přístup v jazykové výuce a také k tomu, že jde o jeden z aktuálních proudů využití korpusové lingvistiky, si doktorand zvolil jako nové téma *Korpusový přístup ve výuce češtiny jako cizího jazyka*, a to se zaměřením na rodilé mluvčí slovanských jazyků.

Co se týče doktorandova výkonu v průběhu studia, vedle svých četných pracovních aktivit v rámci chodu projektu ČNK doktorand v řádných termínech vykonal všechny předepsané zkoušky a absolvoval všechny povinné semináře, zúčastnil se mnoha českých a zahraničních konferencí s vlastními příspěvky k tématu a své úsilí úspěšně završil státní doktorskou zkouškou 13. 12. 2017. V samotném závěru svého studia pak absolvoval semestrální zahraniční stáž na Jagellonské univerzitě v Krakově, kde provedl experiment pro porovnání tradiční a korpusové výuky, popsany v jedné z kapitol disertační práce.

Samotná disertační práce představuje důležitý příspěvek k tématu využití korpusů ve výuce češtiny jako cizího jazyka, jemuž doposud v českém prostředí nebyla věnována takto systematická pozornost. Dosavadní studie se zpravidla zaměřovaly na obecné představení korpusových nástrojů a/nebo některé dílčí otázky, zatímco práce A. Zasiny se snaží nabídnout ucelený metodologický rámec, založený na dvojitým využití jazykových korpusů: nejprve využívá korpusy žákovské s chybovou anotací pro identifikaci obtížných jazykových jevů u zkoumané skupiny slovanských rodilých mluvčích a následně analyzuje reprezentativní korpusy současné psané češtiny, z nichž čerpá aktuální informace pro řešení problematických jevů. Tento postup Zasina názorně ukazuje na třech případových studiích a následně ověřuje v praxi v rámci experimentu se dvěma skupinami studentů na Jagellonské univerzitě. Součástí práce jsou i detailní popisy jednotlivých vyučovacích hodin a návrhy konkrétních korpusových cvičení, které mohou být inspirací a motivací nejen pro další badatele, ale především pro samotné učitele a jazykové lektory. Práce je tak svou podstatou interdisciplinární a využívá hojně nejen metody a nástroje korpusové lingvistiky, ale i poznatky pedagogické.

Velký přínos práce spatřuji vedle rozsáhlé korpusové analýzy chyb a podrobně popsanych případových studií v tom, že se Zasina snaží přistupovat k tématu co možná neobjektivněji a otevřeně popisovat nejen klady prezentovaného přístupu, ale také jeho limity a nedostatky. V rámci experimentu, který bohužel vzhledem k vnějším okolnostem nebylo možné provést na statisticky významnějším vzorku studentů, se ukázalo, u jakého typu jazykových jevů se korpusový přístup osvědčil nejvíce a kde jsou jeho výsledky obdobné či nižší ve srovnání s tradiční frontální výukou. Ačkoli experiment svým rozsahem neumožňuje činit rozsáhlejší

závěry, konkrétní poznatky získané v praxi jsou i přesto nesmírně cenným doplňkem navrhovaného metodologického rámce a zcela jistě mohou posloužit dalším badatelům i pedagogům.

Domnívám se, že tato disertační práce obsahuje mnoho nových poznatků o češtině nerodilých mluvčích i specificích korpusového přístupu ve výuce a že nejen přispěje k dalšímu rozšíření poznatků korpusové lingvistiky do oblasti výuky češtiny jako cizího jazyka, ale také zpřístupní korpusové metody, zdroje a nástroje širšímu publiku.

Jako školitelka doporučuji práci k obhajobě s návrhem na klasifikaci *prospěl*.

Praha 7. 7. 2019

Mgr. Lucie Lukešová, Ph.D.

školitelka